

آزمون ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

رشته ادبیات و علوم انسانی

ویژه دانش آموزان پایه دهم

گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۱۰	۱	۱۰	۲۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۲۰	۱۱	۳۰	۲۲ دقیقه
علوم اجتماعی	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
زبان عربی	۱۵	۴۶	۶۰	۱۸ دقیقه
تاریخ	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰ دقیقه
جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰ دقیقه
منطق	۱۵	۸۱	۹۵	۲۰ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۹۶	۱۱۰	۲۰ دقیقه

مدت پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد کل پرسش‌ها: ۱۱۰

بهمن ۱۴۰۳

دانش آموز گرامی، شما می‌توانید با اسکن تصویر روبه‌رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ‌های تشریحی را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات خود مانند کارنامه هوشمند بعد از آزمون، بانک سؤال گزینۀ دو، آزمونک‌ها، رفع اشکال هوشمند، دفترچه پاسخ تشریحی و آرشیو آزمون‌های گزینۀ دو، با استفاده از نام کاربری و رمز عبور وارد سایت gozine2.ir شوید. در ثبت نام اینترنتی نام کاربری کد ملی شماسست و رمز عبور توسط خودتان تعیین شده است. در ثبت نام انفرادی و مدرسه‌ای، نام کاربری و رمز عبور خود را از مدرسه یا نمایندگی شهر خود دریافت نمایید.

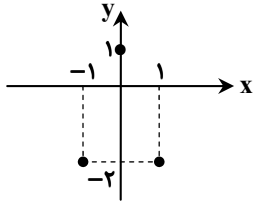

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی

ریاضی و آمار ۱: فصل ۱ تا فصل ۲ انتهای درس ۳ (صفحه ۱۰ تا ۶۲)

۱- برد تابع مقابل کدام است؟

(۱) $\{0, -2\}$

(۲) $\{-2, 1\}$

(۳) $\{-1, 1, -2\}$

(۴) $\{-1, 0, 1\}$

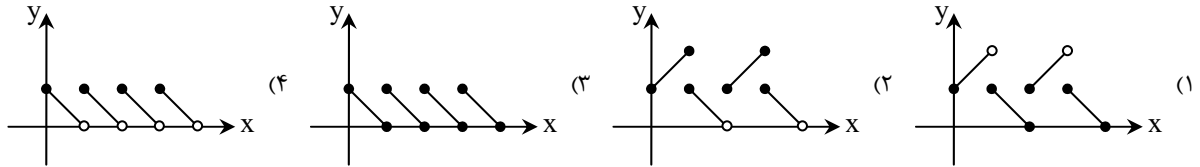
۲- کارفرمایی با کارگر خود قرار می‌گذارد که اگر روزانه x کالا تعمیر کند، به ازای هر کالا مبلغ $(1200 - x)$ تومان به وی دستمزد بدهد. دستمزد روزانه این کارگر به عنوان تابعی از x کدام است؟

$$(۱) f(x) = 1200x - x \quad (۲) f(x) = -x^2 + 1200x \quad (۳) f(x) = x^2 - 1200x \quad (۴) f(x) = 1200x$$

۳- برای تابع خطی $f(x) = \frac{x-k}{2}$ ، داریم $f(3) = -1$. نمودار این تابع محور عرض‌ها را در چه نقطه‌ای قطع می‌کند؟

$$(۱) \left(0, \frac{5}{2}\right) \quad (۲) \left(0, -\frac{5}{2}\right) \quad (۳) (5, 0) \quad (۴) (-5, 0)$$

۴- کدام نمودار، نمایش یک تابع است؟

۵- اگر $f(x) = x^2 - 3x + 2$ باشد، مقدار $f(\sqrt{2} + 1)$ کدام است؟

$$(۱) 2 - 3\sqrt{2} \quad (۲) 2 + 3\sqrt{2} \quad (۳) 2 - \sqrt{2} \quad (۴) 2 + \sqrt{2}$$

۶- در تابع $f(x) = ax^2 + b$ ، اگر $f(1) = -1$ و $f(2) = 5$ باشد، مقدار $f(\sqrt{2})$ کدام است؟

$$(۱) 1 \quad (۲) 1 + \sqrt{2} \quad (۳) 3 \quad (۴) -1$$

۷- مستطیلی‌هایی داریم که طول آن‌ها ۴ واحد بیشتر از عرض آن‌ها است. اگر محیط مستطیل را به صورت تابعی خطی از عرض مستطیل بنویسیم، عرض مستطیل زمانی که محیط آن ۹۲ باشد، کدام است؟

$$(۱) 19 \quad (۲) 21 \quad (۳) 23 \quad (۴) 25$$

۸- معادله $\frac{3}{x+a} + \frac{a}{x} = \frac{4x-4}{x^2-4}$ دارای جواب $x = 4$ است. a کدام می‌تواند باشد؟

$$(۱) 1 \quad (۲) 2 \quad (۳) 3 \quad (۴) 4$$

محل انجام محاسبات:

۹- اگر مجموع ریشه‌های معادله $6x^2 + ax + 1 = 0$ برابر $-\frac{5}{6}$ باشد، ریشه بزرگ‌تر معادله کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

۱۰- در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + 5 = 0$ اگر $\frac{a}{b} = \frac{1}{2}$ و این معادله دارای ریشه مضاعف باشد، مقدار ریشه این معادله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) -۱

وقت پیشنهادی: ۲۲ دقیقه

علوم و فنون ادبی ۱: از ابتدای درس ۱ تا انتهای درس ۶ (صفحه ۱۰ تا ۵۸) ادبیات اختصاصی

۱۱- کدام گزینه درباره زبان «فارسی میانه یا پهلوی» نادرست است؟

- (۱) ترجمه عربی و فارسی از بعضی آثار این زبان مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است.
 (۲) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه زبان‌های پارتی و پهلوی تقسیم می‌شود.
 (۳) آثار بسیاری از زبان پهلوی باقی مانده که تنها برخی از آن‌ها ترجمه شده‌اند.
 (۴) آثاری که به این زبان تألیف شده، بیشتر، آثار دینی زردشتی است.

۱۲- چه تعداد از عبارات زیر درباره ویژگی‌های شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم درست است؟

- «سادگی فکر و روانی کلام از مشخصات آن است.» / شاعر بیشتر به واقعیات بیرونی نظر دارد. / در آن بیشتر به موضوعات حماسی، ملی و تاریخی پرداخته شده است. / مفاهیم ذهنی استفاده شده در آن از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر می‌رفت.»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- کدام گزینه درباره متن زیر درست است؟

- «این کتاب را بیاوردند از بغداد، نبشته به زبان تازی؛ پس دشخوار آمد خواندن این کتاب. امیر سید ابوالمظفر ابوصالح منصور، علمای ماوراءالنهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم.»
- (۱) این متن در مقدمه کتاب نوشته شده است.
 (۲) امروزه فقط چند سطر از مقدمه کتابی که این متن در آن نوشته شده، باقی مانده است.
 (۳) این متن از ترجمه کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» نوشته «محمد بن جریر طبری» است که در اصل این کتاب به زبان عربی نوشته شده است.
 (۴) به کارگیری انواع توصیف‌ها از خصوصیات نثر این کتاب می‌باشد.

۱۴- اطلاعات کدام گزینه مربوط به قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نیست؟

- (۱) نظم و نثر در این دوره شکوفا شد و در آغاز این دوره، دولت سامانی روی کار آمد.
 (۲) یعقوب لیث صفاری زبان فارسی دری را زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد.
 (۳) سخنوران بزرگی چون «رودکی، فردوسی و عنصری» در این دوره زندگی می‌کردند.
 (۴) بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی در این دوره وارد فارسی دری می‌شود.

محل انجام محاسبات:

۱۵- در همه گزینیه‌ها «واژه آرای» وجود دارد، به جز .....

- ۱) خواجه اندر شکار گور نر است
- ۲) شتابم خروشان سوی گور تو
- ۳) گر بهمن و بهرام برآیند از گور
- ۴) به کردار شیری که بر گور نر

۱۶- ارزش موسیقایی «سجع» در کدام گزینه از دیگر گزینه‌ها بیشتر است؟

- ۱) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.
- ۳) استعداد بی‌تربیت دریغ است و تربیت نامستعد ضایع.

۱۷- کدام گزینه شعر مسجع نیست؟

- ۱) غرق است جانم بر درت در بوی مشک و عنبرت
- ۲) درج عطا شد پدید غره دریا رسید
- ۳) مؤمن عشقم ای صنم نعره عشق می‌زنم
- ۴) به وصف حسن رخت چون روان شد آب سخن

۱۸- در کدام بیت آرایه «واژه آرای» وجود دارد؟

- ۱) گر چین سر زلف تو مشاطه گشاید
- ۲) باز بار دیگرم در زیر بار غم کشید
- ۳) مخور می به تنها بر این طرف جوی
- ۴) با پشت خمیده همچو چنگی شده‌ام

۱۹- در کدام گزینه دو نوع «سجع» وجود دارد؟

- ۱) خمش باش و بجو عصمت سفر کن جانب حضرت
- ۲) خیز که دوران ماست شاه جهان آن ماست
- ۳) ای دل پاک تمام بر تو هزاران سلام
- ۴) لطف کن ای کان قند راه دهانم ببند

۲۰- حس و حال شادی و نشاط از کدام گزینه بیشتر احساس می‌شود؟

- ۱) شادم تصور می‌کنی وقتی ندانی
- ۲) گلبن خندان به دل و جان چه گفت
- ۳) بهار آمد و گشت عالم گلستان
- ۴) شادی مجلسیان در قدم و مقدمت

۲۱- کدام گزینه دارای موسیقی طرب‌انگیز است؟

- ۱) چشم بد دور از آن چمن که در او
- ۲) دل پخته چو شد به خاک می‌افتد
- ۳) گر نظر از راه عنایت کنی
- ۴) پیوسته است سلسله خاکیان به هم

۲۲- وزن کدام بیت طبق الگوی هجایی «- - U - U - U - -» است؟

- ۱) گفتم به تو ای ماه دل‌افروز
- ۲) جز یاد دوست هرچه کنی عمر ضایع است
- ۳) جام سیمین نهاده بر کف دست
- ۴) هر سرو که در چمن درآید

۲۳- در کدام گزینه، هجای کشیده بیشتری وجود دارد؟

- ۱) گداخت جان که شود کار دل تمام و نشد
- ۲) کس نمی‌گوید که یاری داشت حق دوستی
- ۳) سحرم دولت بیدار به بالین آمد
- ۴) شهر خالی است ز عشاق بود کز طرفی

ناگهان گور گیردش به شکار
بگیریم بر آن گور پرنور تو
گویند که کار توست افکندن گور
زند چنگ و گور اندر آید به سر

- ۲) تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج و راحت.
- ۴) در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال.

ای صد هزاران مرحمت بر روی خوبت دائماً
صبح سعادت دمید صبح چه نور خداست
همچو اسیرکان ز غم تا به کی الامان کنم
ز سوز وجد چو آتش زبانه می‌کردند

عطار به یک جو نخرد نافه چین را
آرزوی لعل شکربار او تدبیر چیست
حریفان پیشینه را بازجوی
تا بو که چو چنگ یک دمم بنوازی

که نبود خواب را لذت چو بانگ خیز آمد
چون نظرش جان ماست عمر مؤید رسید
جمله خوبان غلام جمله خوبی تو راست
اشتر سرمست را بند دهند واجب است

لبخندهای شادی و غم فرق دارند
برگ منت هست به گلشن برآ
خوشا وقت بلبل خوشا وقت بستان
جای غم باد مر آن دل که نخواهد شادت

مژه شوخ، خار دیوار است
خودداری از این ثمر نمی‌آید
جمله مهمات کفایت کنی
بر هر زمین که سایه کنی یاد کن مرا

از دل نرود خاطره‌های
جز سر عشق هرچه بگویی بطالت است
زلف زرین فکنده بر سر دوش
در خدمت قامتت نگون باد

بسوختیم در این آرزوی خام و نشد
حق‌شناسان را چه حال افتاد، یاران را چه شد؟
گفت برخی که آن خسرو شیرین آمد
مردی از خویش برون آید و کاری بکند

۲۴- نشانه‌های هجایی کدام ابیات یکسان است؟

- (الف) منم خلیفه تنهای رانده از فردوس
(ب) ای سیب سرخ غلت‌زنان در مسیر رود
(ج) اشک بارانی است سیل آسا ولیکن پاک‌تر
(د) مؤذنا به چه آئید می‌زنی فریاد
(ه) گلی که آمده بر خاک من نمی‌داند
- (۱) «الف» - «د» - «ه»
(۲) «الف» - «ج» - «ه»
(۳) «ب» - «ج» - «د»

۲۵- علائم هجایی کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) دیوانه دروغ نمی‌باشد
(۲) بر خاطر نازکش گران آید
(۳) گر توبه تو را شکسته می‌بود
(۴) انگشت به هیچ حرف نگذارد

۲۶- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه این ابیات را در قلمرو ادبی بررسی کرده است؟

- خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
آن برگ رزان بین که بر آن شاخ رزان است
- (۱) تنها واژگان عربی به کار رفته در این ابیات «جانب» و «مثل» هستند.
(۲) حرف «خ» در این بیت چند بار تکرار شده است و در بیت دوم تشبیه دیده می‌شود.
(۳) رویکرد شاعر در این بیت عرفانی نیست و او در حال توصیف طبیعت است.
(۴) کلمات «خزان، باد، خز، برگ و شاخ» یک شبکه معنایی ایجاد کرده‌اند.

۲۷- کدام تحلیل درباره متن زیر نادرست است؟

- «پس گفت: ای جوان غریب در این قفس عجیب چون افتاده‌ای؟ کدام چینه (دانه) تو را صید کرد و کدام طعمه تو را قید کرد؟ ندانستی که حجره عشق نام ندارد و صبح محبت شام ندارد؟»
- (۱) آرایه سجع در جملات این نثر مشهود است.
(۲) کلمات کهن و متروک عربی به کار رفته است.
(۳) در این متن تشبیه و استعاره وجود دارد.
(۴) نویسنده از شبکه معنایی میان واژگان استفاده کرده است.

۲۸- در بررسی متن زیر از نظر نکات فکری، کدام گزینه دربرگیرنده مفهوم کلی آن است؟

- «عالمی معتبر را مناظره افتاد با یکی از ملاحده (اهل کفر) و به حجت با او بس نیامد. سپر بینداخت و برگشت. کسی گفتش: تو را با چندین فضل و ادب که داری با بی‌دینی حجت نماند؟ گفت: علم من قرآن است و حدیث و گفتار مشایخ و او بدین‌ها معتقد نیست و نمی‌شنود. مرا شنیدن کفر او به چه کار می‌آید.»

- آن کس که به قرآن و خبر زو نرهی
آن است جوابش که جوابش ندهی
- (۱) نقد دینداری بدون استدلال
(۲) ستایش خاموشی و سکوت
(۳) نکوهش بی‌دینی و اهل کفر
(۴) تحسین فضل و ادب

۲۹- کدام گزینه با عبارت «تعبیر از آن بیرون نشد، اما از عبارت تا عبارت بسیار فرق است»، قرابت معنایی دارد؟

- (۱) چو حرفم برآید درست از قلم
(۲) از سخن تا سخن بسی فرق است
(۳) چون که گوش اهل این مجلس کر است
(۴) بسا کس که یک دانگ نهد به تیغ
- مرا از همه حرف‌گیران چه غم؟
سخنی وحی و دیگری زرق است (زرق: فریب)
در چنین مجلس خموشی بهتر است
چو خوش گویی‌اش جان ندارد دریغ

۳۰- مفهوم کدام بیت، از نظر قلمرو فکری با سایر ابیات تقابل دارد؟

- (۱) روی همگان چون که به محراب ریا بود
(۲) وقت آنست که ما رو به خرابات نهیم
(۳) برای خلق بکوش و امین مردم باش
(۴) من و هم‌صحبتی اهل ریا دورم باد
- من پشت برین روی و ریا کردم و رفتم
چند بر زرق و ریا نام مناجات نهیم
به کار خیر ریا هم کنی اگر، خیر است
از گرانان جهان رطل گران ما را بس

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی ۱: از ابتدای درس ۱ تا انتهای درس ۸ (صفحه ۳ تا ۷۸) علوم اجتماعی

۳۱- به ترتیب، هریک از ابیات و عبارات زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- هر ذره که هست، اگر غباری است
- آب این جوی به سرچشمه نمی‌گردد باز
- هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای
- شیوه‌های معین احوال‌پرسی در هر جامعه

- (۱) کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت سایر مخلوقات جهان متمایز می‌کند- آثار و پیامدهای کنش - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی
- (۲) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند- آثار و پیامدهای کنش - کنش درونی - هنجار اجتماعی
- (۳) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند- آگاهانه بودن کنش - کنش بیرونی - کنش اجتماعی
- (۴) کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت سایر مخلوقات جهان متمایز می‌کند- آگاهانه بودن کنش - کنش اجتماعی - کنش اجتماعی

۳۲- کدام گزینه درباره پدیده‌های اجتماعی نادرست است؟

- (۱) انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند، ولی چه‌بسا در مواردی انسان آن‌ها را اصل قرار می‌دهد و رفع نیازها و تأمین سعادت او در حاشیه قرار می‌گیرد.
- (۲) گاهی به‌جای اینکه پدیده‌های اجتماعی در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند. مثلاً مراسم عروسی، مقدمه و روش اعلان ازدواج و تشکیل خانواده است، ولی گاهی خود جای هدف می‌نشینند و با اعمال شرایط سخت، هزینه‌های سنگین و حاشیه‌های فراوانی که به همراه می‌آورد، یکی از عوامل تأخیر ازدواج و موانع تشکیل خانواده می‌گردد.
- (۳) پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به‌وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند.
- (۴) پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به‌وجود می‌آورند و روند شکل‌گیری آن‌ها تا جایی ادامه می‌یابد که تبدیل به پدیده طبیعی می‌شوند.

۳۳- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

- بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.
- نهادهایی مانند خانواده، آموزش و پرورش، اقتصاد و سیاست
- نظم میان اعضای جهان اجتماعی
- نگرش به عالم و آدم

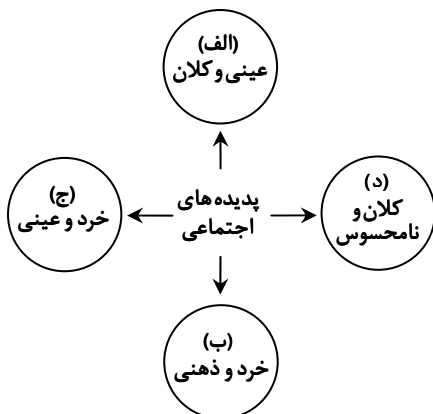
اعضای جهان اجتماعی	(ج)	مصادیق فرهنگ	جهان اجتماعی
(ب)	با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.	الف)	د) .....

- (۱) «الف» - «د» - «ج» - «ب»
- (۲) «د» - «ب» - «ج» - «الف»
- (۳) «د» - «ب» - «الف» - «ج»
- (۴) «د» - «ج» - «ب» - «الف»

۳۴- در رابطه با «جهان اجتماعی ← جهان طبیعی» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) آلودگی محیط‌زیست نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌ها است.
- (۲) شناخت فلزات و ستارگان می‌تواند بر زندگی انسان‌ها تأثیر بگذارد.
- (۳) زلزله و خشکسالی به‌واسطه ارتباطی که با زندگی انسان‌ها پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
- (۴) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد.

۳۵- کدام گزینه با نمودار روبه‌رو مرتبط است؟

- چالش فقر و غنا
- شرکت در انتخابات
- ساده‌زیستی
- مرور خاطرات خود از اردوی جهاد سازندگی

- (۱) «الف» - «ب» - «ج» - «د»
- (۲) «الف» - «ج» - «د» - «ب»
- (۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د»
- (۴) «د» - «ب» - «الف» - «ج»

۳۶- به ترتیب، هریک از عبارات زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

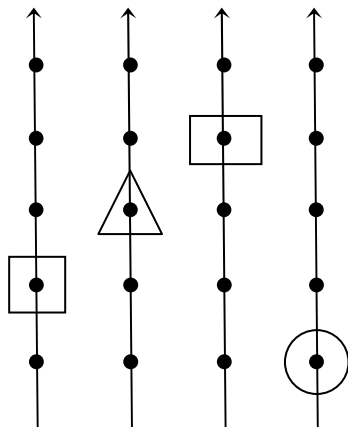
- عقاید و ارزش‌ها
- عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.
- باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود
- سطحی‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی
- یکی از اهداف کالبدشناسی
- (۱) فرهنگ- عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی- عمیق‌ترین لایه‌های نهاد اجتماعی- ارزش‌ها و هنجارها- اهمیت رشته پزشکی
- (۲) فرهنگ- آرمان اجتماعی- عمیق‌ترین لایه‌های نهاد اجتماعی- عقاید و ارزش‌ها- معرفت به کمال صنع الهی
- (۳) لایه‌های عمیق- عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی- عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی- نمادها و هنجارها- دست یافتن به علل امراض
- (۴) لایه‌های عمیق- آرمان اجتماعی- عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی- هنجارها و روش‌ها- تشریح علم پزشکی

۳۷- به ترتیب کدام گزینه در مورد مفاهیم زیر عبارات درستی آورده است؟

- پیامدهای کنش
- ارزش اجتماعی
- پدیده تکوینی
- آشکار شدن نهادهای اجتماعی

- (۱) کنش انسان برخلاف سایر مخلوقات معنادار است- پدیده‌های مطلوب و خواستنی که افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند- انسان آن را ایجاد نمی‌کند- تعیین شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد
- (۲) اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند، انجام نمی‌گیرد- از جنس وسیله و روش رسیدن به اهداف هستند- به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارد، به جهان اجتماعی راه می‌یابد- تعیین شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد
- (۳) آدمی در گرو عمل خویش است- پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد توجه و پذیرش هستند- به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارد، به جهان اجتماعی راه می‌یابد- در ارتباط با هم در نظر گرفتن اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
- (۴) برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است- از جنس هدف و مقصود هستند- انسان آن را ایجاد نمی‌کند- مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادها

۳۸- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با نمودار مقابل و تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی، نادرست و درست است؟

- (۱) برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند- ساختمان‌های اداری و کنش‌های بیرونی، عینی و خرد هستند.
- (۲) در این دیدگاه جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و هریک از آن‌ها با حفظ هویت خود نیز می‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد- علاقه به ساختن فیلمی خاص، پدیده‌ای ذهنی و خرد است.
- (۳) هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد، فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند- عقاید و ارزش‌ها کلان و ذهنی‌اند.
- (۴) تفاوت میان جهان‌های اجتماعی همانند تفاوتی است که یک نوع موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند- فرهنگ و جامعه پدیده‌های اجتماعی کلان و عینی‌اند.

۳۹- به ترتیب، پیامد هریک از عبارات زیر چیست؟

- رجوع به تاریخ گذشته خود
- دیدن جهانی که در آن متولد شده‌ایم.
- مواجهه مردم‌شناسان با فرهنگ‌های غیر غربی
- مقایسه جهان خود با جوامع دیگر

- (۱) پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی- گمان بر یک شکل داشتن جهان اجتماعی- پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غیر غربی- پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی
- (۲) پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی- پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی- پی بردن به عقب‌ماندگی فرهنگ‌های غیر غربی- گمان بر یک شکل داشتن جهان اجتماعی
- (۳) پی بردن به یک شکل بودن جهان اجتماعی- گمان بر یک شکل داشتن جهان اجتماعی- پی بردن به عقب‌ماندگی فرهنگ‌های غیر غربی- پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی
- (۴) پی بردن به یک شکل بودن جهان اجتماعی- گمان بر یک شکل داشتن جهان اجتماعی- پی بردن به پیچیدگی و عمق فرهنگ‌های غربی- پی بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی

۴۰- منظور از جهان زنده و سالم چیست؟ و رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا در نگاه وبر چه نتیجه‌ای در پی داشت؟

- ۱) جهانی که علاوه بر فعالانه ارتباط برقرار کردن با جهان اطراف خود، در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در بهره‌برداری‌های خود از دیگر جهان‌های اجتماعی به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند- عناصر معنوی و مقدس در جهان متجدد طرد شدند.
- ۲) جهانی که علاوه بر فعالانه ارتباط برقرار کردن با جهان اطراف خود، در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در بهره‌برداری‌های خود از دیگر جهان‌های اجتماعی به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند- کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کردند، گسترش یافتند.
- ۳) جهانی که فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد- عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ کرد.
- ۴) جهانی که فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد- کاهش قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، جنگ و... و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان داد.

۴۱- به ترتیب، هریک از عبارات زیر به کدام نوع فرهنگ اشاره می‌کند؟

■ هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند.

■ طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد.

■ منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات

■ طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت

۱) توحیدی- سکولار- دنیوی- معنوی

۳) معنوی- دنیوی- اساطیری- سکولار

۲) توحیدی- دنیوی- سکولار

۴) معنوی- سکولار- اساطیری- اساطیری

۴۲- کدام گزینه در ارتباط با «ارزیابی قلمرو واقعی و قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» و «اشتراک دو آرمان استکبارستیزی و احترام به پدر و مادر در جامعه ما» به ترتیب، نادرست و درست است؟

- ۱) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود، علوم تجربی نه تنها توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارد، بلکه می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی نیز داوری کند- آرمان‌های بیرون از قلمرو واقعی
- ۲) آرمان‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو واقعیت‌های آن ارزیابی کرد- آرمان‌های درون قلمرو واقعی
- ۳) اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند- آرمان‌های درون قلمرو واقعی
- ۴) هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل و بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق با فطرت انسان باشد، حق است- آرمان‌های بیرون از قلمرو واقعی

۴۳- به ترتیب، پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

■ حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها و هنجارها بر چه اساس تعیین نمی‌شود؟

■ استقلال سیاسی در ایران پیش از انقلاب و امنیت در جامعه بسامان در کدام قلمرو هستند؟

■ ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها چیست؟

۱) آگاهی یا جهل مردم جهان‌های اجتماعی مختلف- استقلال سیاسی در قلمرو آرمانی و امنیت در قلمرو واقعی- عقل و وحی

۲) توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های اجتماعی مختلف- استقلال سیاسی در قلمرو واقعی و امنیت در قلمرو آرمانی- عقل و وحی

۳) نوع نگاه و رفتار مردم جوامع مختلف- استقلال سیاسی در قلمرو واقعی و امنیت در قلمرو واقعی- حس و تجربه

۴) خواست و اراده افراد- استقلال سیاسی در قلمرو آرمانی و امنیت در قلمرو آرمانی- حس و تجربه

۴۴- به ترتیب، پاسخ هریک از عبارات زیر کدام است؟

■ سفید پوست بودن یک فرد کدام ویژگی‌های هویتی او را نشان می‌دهد؟

■ کدام ویژگی هویتی، «اکنسای، اجتماعی و متغیر» است؟

■ عبارت «یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.» تأثیر کدام ابعاد هویت انسان بر یکدیگر است؟

■ هر جهان اجتماعی بر چه اساسی با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند؟

۱) انتسابی، فردی، ثابت- مکان تولد- تأثیر بعد جسمانی بر بعد نفسانی- عقاید و ارزش‌های خود

۲) اکنسای، فردی، متغیر- موقعیت اجتماعی- تأثیر بعد نفسانی بر بعد جسمانی- هویت خود

۳) اکنسای، فردی، متغیر- گروه خونی- تأثیر بعد جسمانی بر بعد اجتماعی- عقاید و ارزش‌های خود

۴) انتسابی، فردی، ثابت- دانشجو بودن- تأثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی- هویت خود

۴۵- به ترتیب، کدام گزینه نمونه‌های عبارات زیر را به درستی بیان کرده است؟

■ ما در شکل‌گیری بعضی ویژگی‌های هویتی نقش داریم.

■ فرد بدون ارتباط با دیگران نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد.

■ در به وجود آمدن برخی ویژگی‌ها نقش نداریم اما می‌توانیم آن‌ها را تغییر دهیم.

۱) منزلت خانوادگی- عضویت در گروه- صفات اخلاقی

۲) صفات روانی- هندی بودن- منزلت اجتماعی

۳) صفات اخلاقی- هویت اجتماعی- ویژگی‌های شغلی

۴) منزلت اجتماعی- صفات اخلاقی- ویژگی‌های خانوادگی

■ عَيْنِ الْأَصْحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ الْكَلِمَاتِ أَوْ الْحَوَارِ (۴۶-۵۴):

۴۶- ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا﴾:

- ۱) قطعاً شما را از [جنس] مردان و زنانی آفریدیم و در میانتان شعبه‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا شناخته شوید.
- ۲) ما شما را از [جنس] مرد و زن آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید.
- ۳) به‌راستی شما را از دو [جنس] نر و ماده می‌آفرینیم و شما را در شعبه‌ها و قبایلی شناخته شده قرار می‌دهیم.
- ۴) بی‌شک شما را آفریدیم و از دو [جنس] نر و ماده قرارتان دادیم تا ملت‌ها و قبایل گوناگون، شما را بشناسند.

۴۷- «تَحَدَّثَ ظَاهِرَةُ مَطَرِ السَّمَكِ سَتَوِيًّا مَرَّتَيْنِ فِي أَمْرِيكَ الْوُسْطَى!»:

- ۱) ظاهراً باران ماهی سالانه دوبار در مرکز آمریکا اتفاق می‌افتد!
- ۲) سالیانه دوبار پدیده باران ماهی در آمریکای مرکزی رخ می‌دهد!
- ۳) پدیده باران ماهی هر دو سال در آمریکای مرکزی رخ می‌دهد!
- ۴) هرساله حادثه باران ماهی دوبار در وسط آمریکا اتفاق می‌افتد!

۴۸- «قَرَأْتُ عَشْرِينَ آيَةً مِنَ السُّورَةِ الرَّابِعَةِ لِلْقُرْآنِ وَ انْتَفَعْتُ بِمَعَانِيهَا حِينَ تِلَاوَتِهَا!»:

- ۱) بیست آیه از چهارمین سوره قرآن را خواندم و هنگام تلاوت آن‌ها از معانی آن‌ها بهره بردم!
- ۲) بیست آیه از قرآن را چهار بار خواندم و هنگامی که آن‌ها را تلاوت می‌کردم، از معانی آن‌ها بهره بردم!
- ۳) آیه بیستم از چهارمین سوره قرآن را قرائت کردم و در حین خواندن آن، معانی آن‌ها به من بهره رساند!
- ۴) هنگام تلاوت بیستمین آیه از چهار سوره قرآن، از مفاهیم آن‌ها بهره بردم!

۴۹- «مَا كَانَ الْأَوْلَادُ يُصَدِّقُونَ أَنْ يَجِدَ وَالِدُهُمُ لِهَذِهِ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ جَوَابًا!»:

- ۱) پسران باور نکردند که پدر آن‌ها برای این پدیده شگفت‌پاسخی را بیابد!
- ۲) پسران باور نمی‌کنند که پدرشان برای این پدیده عجیب پاسخی را پیدا کند!
- ۳) فرزندان باور نمی‌کردند که پدرشان جواب این پدیده عجیب را پیدا کند!
- ۴) فرزندان باور نمی‌کردند که پدرشان برای این پدیده عجیب پاسخی را بیابد!

۵۰- «إِقْتَرَحَتْ الْمُرْمُضَةُ عَلَيْنَا إِغْلَاقَ الْبَابِ لِأَنَّ الْهُدُوءَ وَاجِبٌ لِلْمَرْضَى!»:

- ۱) پرستار به ما پیشنهاد بستن در را داد، زیرا آرامش برای بیماران لازم است!
- ۲) پرستار پیشنهاد داد در را ببندیم، زیرا موجب آرامش مریضان می‌شود!
- ۳) به پیشنهاد پرستار در را بستیم، چون آرامش برای بیماران لازم است!
- ۴) پرستار به ما پیشنهاد بستن در را داد، چون آرامش برای بیماری لازم است!

۵۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) لَا يَجُوزُ الْإِمْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ!؛ نباید روی نقاط اختلاف اصرار کرد، چراکه آن به کسی سود نمی‌رساند!
- ۲) الصَّدِيقُ الْوَفِيُّ يَفْرَحُ إِنْ مَاشَيْتَهُ وَ جَالَسْتَهُ!؛ دوست باوفا را اگر همراهی کنی و کنار او بنشینی، شاد می‌شود!
- ۳) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا!؛ مردم خوابیده‌اند، چراکه وقتی می‌میرند، بیدار می‌شوند!
- ۴) يَأْكُلُ النَّاسُ الْمَشْمَشَ بِصُورَةٍ مُجَفَّفَةٍ أَيْضًا!؛ مردم زردآلو را به صورت خشک‌شده نیز می‌خورند!

۵۲- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنْ تَوْضِيحِ الْكَلِمَاتِ:

- ۱) احْتِفَالٌ عَظِيمٌ يُقِيمُهُ النَّاسُ لِأَمْرٍ خَاصٍّ! ← الإِعْصَارُ
- ۲) شَيْءٌ أَبْيَضٌ يَنْزِلُ مِنْهُ الْمَطَرُ! ← السَّحَابُ
- ۳) جَمَاعَةٌ مِنَ النَّاسِ يَعِيشُونَ مَعًا! ← الشَّعْبُ
- ۴) الْأَشْيَاءُ تَحْتَاجُ إِلَيْهَا لِإِجَادِ الْكَهْرَبَاءِ! ← الْبَطَّارِيَّةُ

۵۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْحَوَارِ:

- ۱) - لِمَاذَا لَامَتْ الْأُمَّ نَفْسَهَا؟
- ۲) - مَتَى وَصَلَتْ بِالْجِمَارِ؟
- ۳) - كَمْ مَرَّةً جِئْتُ لِلزِّيَارَةِ؟
- ۴) - كَيْفَ تَتَكَلَّمُ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟
- لِأَنَّكَ فَقَدْتَ حَقِيْقَتَكَ فِي السَّفَرِ!
- وَصَلْنَا وَ أَخَذْنَا بِضَائِعِنَا بِسَهُولَةٍ!
- جِئْتُ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ إِلَى زِيَارَةِ هَذَا الْمَكَانِ!
- أُنْعَلِمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ مِنْ أُسْتَاذِي!

۵۴- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ مَفْهُومِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ: ﴿وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

- (۱) اجتناب الخلاف و العداوة!
(۲) الأمر بالوحدّة و عدم التفرّق!
(۳) احترام الأديان الإلهية!
(۴) الاحتفاظُ باجتماعِ المُسلمين!

■ ■ ■ أجب عن الأسئلة التالية (۶۰-۵۵):

۵۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ مَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطِّ:

«تَعَلَّمُوا الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمُواهَا إِلَى النَّاسِ وَ شَجَّعُوهُمْ عَلَى التَّعَايُشِ السَّلْمِيِّ!»

- (۱) تَعَلَّمُوا: فعل ماضٍ - للجمع المذكر الغائب
(۲) عَلَّمُوا: فعل أمر - من باب «تفعيل»
(۳) شَجَّعُوا: فعل أمر - من باب «تفعل»
(۴) التَّعَايُشِ: مصدرٌ من المصادر المزيّدة - من باب «مفاعلة»

۵۶- أَيُّ فِعْلٍ مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ «انْفِعَال»؟

- (۱) يَنْصَحُنَا الْمُعَلِّمُ وَ يُرْشِدُنَا إِلَى طَرِيقِ الْحَقِّ!
(۲) الَّذِينَ يَنْتَصِرُونَ عَلَى الظَّالِمِينَ فِي سَبِيلِ الْحَقِّ هُمُ النَّاجِحُونَ!
(۳) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! انْتَشِرُوا دِينَكُمْ فَيُنشِرْكُمْ اللَّهُ بِأَجْرٍ كَثِيرٍ!
(۴) انْقَطَعَتْ آمَالُ صَدِيقِي بَعْدَ أَنْ رَسَبَ فِي هَذِهِ السَّنَةِ!

۵۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْعَمَلِيَّاتِ الْحَسَابِيَّةِ:

- (۱) اثنان و ثمانونَ تقسيم على اثنين يساوي واحدًا و عشرين!
(۲) عشرة تقسيم على خمسة يساوي اثنين!
(۳) ستة زائد أربعة و عشرين يساوي أربعين!
(۴) سبعون ناقص عشرة يساوي خمسين!

۵۸- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي صِيغَةِ الْأَفْعَالِ:

- (۱) أَيُّهَا الْإِخْوَةَ، لِمَاذَا مَا تَعَايَشْتَ مَعَ بَعْضِكُمْ!
(۲) لَنَا مُعَلِّمٌ تَعَلَّمْنَا طَرِيقَ النَّجَاحِ فِي الشَّدَائِدِ!
(۳) الْأَخْوَانُ تَخْرَجُوا مِنَ الْجَامِعَةِ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ!
(۴) يَا مَرْيَمُ، إِصْبِرِي إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ!

۵۹- عَيْنِ فِعْلًا لَهُ ثَلَاثَةُ حُرُوفٍ زَائِدَةٍ:

- (۱) يَا بِنْتِي، ابْتَسِمِي لِلْحَيَاةِ فَإِنَّ الْحَيَاةَ جَمِيلَةٌ!
(۲) لِمَاذَا لَا تَسْتَعْدِمِينَ الْأَمْثَالَ فِي كَلَامِكِ الْيَوْمِي!
(۳) تَعَلَّمْ حُسْنَ الاسْتِمَاعِ كَمَا تَتَعَلَّمُ حُسْنَ الْحَدِيثِ!
(۴) النَّاسُ يَنْتَفِعُونَ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ جَمِيعًا!

۶۰- عَيْنِ عِبَارَةً فِيهَا فِعْلَانِ مَزِيدَانِ:

- (۱) ابْتَسِمَا لِلْحَيَاةِ يَا وَلَدِي وَ تَعَلَّمَا دُرُوسَهَا!
(۲) كَانَتْ الْعُيُوبُ فِي الطَّائِرَةِ قَدْ سَبَّتْ سُقُوطَهَا!
(۳) إِلَهِي، إِنِّي اسْتَغْفَرْتُكَ وَ دَعَوْتُكَ فَلَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْمَحْرُومِينَ!
(۴) أَقْبَلْ ضِيَوفُ جَدِّي إِلَى مَطَارِ الْمَدِينَةِ لِيَرْجِعُوا إِلَى بِلَدِهِمْ!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ

تاریخ: از ابتدای درس ۱ تا انتهای درس ۸ (صفحه ۱ تا ۷۹)

۶۱- هر کدام از خصوصیات زیر، به ترتیب مربوط به کدام مرحله از پژوهش تاریخی است؟

- (الف) میزان اعتبار، دقت و صحت اسناد تحقیق بررسی می شود.
(ب) مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش ها و مهارت های خاصی هستند.
(ج) پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می کند.
(۱) شناسایی منابع - گزارش یافته های پژوهش - انتخاب موضوع
(۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات - گردآوری و تنظیم اطلاعات - انتخاب موضوع
(۳) شناسایی منابع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - گردآوری و تنظیم اطلاعات
(۴) تحلیل و تفسیر اطلاعات - گزارش یافته های پژوهش - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۶۲- کدام گزینه از جمله مواردی که در علم جغرافیای تاریخی مورد مطالعه قرار می گیرد، نیست؟

- (۱) تأثیر محیط طبیعی بر رویدادهای تاریخی
(۲) بررسی شکل گیری تمدن ها با تکیه بر عامل جغرافیا و طبیعت
(۳) مطالعه احوال شاهان محلی و شرح پیروزی ها و شکست هایشان
(۴) شناخت و بررسی سرزمین های مختلف در بستر تاریخ

۶۳- چه تعداد از عبارات‌های زیر دربارهٔ مرحلهٔ حفاری درست هستند؟

(الف) گام دوم فعالیت باستان‌شناسی است.

(ب) یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناس است.

(ج) در این مرحله از پهپادها و تصاویر ماهواره‌ای کمک گرفته می‌شود.

(د) نخستین گام باستان‌شناسان و نیازمند دانش فراوان است.

(ه) اگر در این مرحله به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشهٔ آن را مشخص می‌کنند.

(۱) ۲
(۲) ۱
(۳) ۳
(۴) ۴

۶۴- آمن هوتپ چهارم از فراعنهٔ دورهٔ جدید، از چه راهی کوشید یگانه‌پرستی را در مصر ترویج نماید؟

(۱) رواج اعتقاد به زندگی پس از مرگ

(۲) پرستش خدای خورشید

(۳) دعوت مردم به تبعیت از پیامبران

(۴) مبارزه با قدرت کاهنان

۶۵- وضعیت سیاسی آریایی‌های هند، قبل از اسکندر چگونه بود؟

(۱) آمادهٔ پذیرش حکومت بیگانه نبودند.

(۲) با ضعف حکومت موری در مرکز، زمینه برای حملهٔ اسکندر فراهم شد.

(۳) هر شهر در تصرف یک سردار بود تا اینکه بخش‌های وسیعی از هند با حملهٔ داریوش بزرگ فتح شد.

(۴) حکومت فراگیر نداشتند و قسمت‌هایی از شمال غرب هند خراج‌گزار داریوش بزرگ شد.

۶۶- پس از تغییرات در نظام حکومتی روم در زمان اکتاوین، مجلس سنا چه نقشی پیدا کرد؟

(۱) ادارهٔ امور کشور از طریق نمایندگان سنا زیر نظر کنسول

(۲) تعیین فرماندهٔ جنگ‌های خارجی و انتخاب کنسول برای ادارهٔ کشور

(۳) مهم‌ترین ارگان برای انتخاب امپراتور و تعیین جانشین او

(۴) باقی ماندن به‌عنوان مجمع اصلی مشورتی و ایفای نقش در انتخاب امپراتور

۶۷- کدام مورد، از ویژگی‌های «خدای‌نامه‌ها» است؟

(۱) تنها کتاب‌های باقی‌مانده از دورهٔ ساسانی محسوب می‌شوند.

(۲) مطالب مربوط به دورهٔ هخامنشی تا ساسانی در خدای‌نامه‌ها، با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

(۳) در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از مهاجرت آریاییان تا اواخر حکومت ساسانی بوده‌اند.

(۴) مورخان مسلمان ایران مانند طبری و... با استفاده از ترجمهٔ عربی آن‌ها اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.

۶۸- تقسیم بندی منابع زیر به دو گروه دستهٔ اول و دستهٔ دوم، در کدام گزینه به‌طور درست انجام شده است؟

آرامگاه داریوش سوم - منشور کورش بزرگ - نقاشی کشتی زمان هخامنشی - سنگ‌نوشتهٔ داریوش بزرگ - تندیس آریوبرزن - کتاب تاریخ دکتر زرین کوب

(۱) منابع دسته اول ← منشور کورش بزرگ - تندیس آریوبرزن - آرامگاه داریوش سوم

منابع دسته دوم ← نقاشی کشتی زمان هخامنشی - سنگ‌نوشتهٔ داریوش بزرگ - کتاب تاریخ دکتر زرین کوب

(۲) منابع دسته اول ← آرامگاه داریوش سوم - منشور کورش بزرگ - سنگ‌نوشتهٔ داریوش بزرگ

منابع دسته دوم ← نقاشی کشتی زمان هخامنشی - تندیس آریوبرزن - کتاب تاریخ دکتر زرین کوب

(۳) منابع دسته اول ← کتاب تاریخ دکتر زرین کوب - آرامگاه داریوش سوم - نقاشی کشتی زمان هخامنشی

منابع دسته دوم ← تندیس آریوبرزن - منشور کورش بزرگ - سنگ‌نوشتهٔ داریوش بزرگ

(۴) منابع دسته اول ← سنگ‌نوشتهٔ داریوش بزرگ - آرامگاه داریوش سوم - تندیس آریوبرزن

منابع دسته دوم ← کتاب تاریخ دکتر زرین کوب - منشور کورش بزرگ - نقاشی کشتی زمان هخامنشی

۶۹- براساس نقوش و بیکره‌های بر جای مانده از دورهٔ ایلامی، زنان در کدام دسته از امور حضور چشمگیری داشته‌اند؟

(۱) امور اجتماعی و اقتصادی - مراسم رسمی سیاسی و دینی

(۲) جنگ‌ها و مسائل نظامی - امور آموزشی و علمی

(۳) مراسم رسمی سیاسی و دینی - جنگ‌ها و مسائل نظامی

(۴) امور اجتماعی و اقتصادی - امور آموزشی و علمی

۷۰- کدام گزینه دربارهٔ تمدن شهر شوش در عصر باستان، نادرست است؟

(۱) این شهر یکی از کهن‌ترین شهرها و مراکز تمدنی جهان به‌شمار می‌رود.

(۲) شوش که در نتیجهٔ هجوم آشوریانیپال نابود شده بود، در دورهٔ هخامنشیان رونق سابق خود را بازیافت.

(۳) صنایع و پیشه‌های مختلفی مانند فلزکاری، سفالگری و بافندگی در این شهر رونق یافتند.

(۴) شوش در مرکز جلگهٔ خوزستان، یکی از پایتخت‌های حکومت بابل به‌شمار می‌رفت.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیا

جغرافیای ایران: از ابتدای درس ۱ تا انتهای درس ۵ (صفحه ۱ تا ۴۶)

۷۱- شکل گیری محیط جغرافیایی، حاصل چیست؟

- (۱) تأثیر مکان بر پدیده‌های پیرامون خود
- (۲) روابط متقابل انسان و محیط
- (۳) درک توان محیطی برای رفع نیازها
- (۴) نگاه ترکیبی جغرافی دانان نسبت به محیط

۷۲- انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند؛ در نتیجه، .....

- (۱) برخی عقیده دارند که هدف جغرافیا، آشنا کردن انسان با محیط در جهت بهبود زندگی خویش است.
- (۲) می‌توان گفت که انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا هستند.
- (۳) محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.
- (۴) روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریان پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

۷۳- هدف جغرافی دان از مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران در مرحله اول پژوهش‌های جغرافیایی چیست؟

- (۱) براساس حس کنجکاوی و برای شناخت جهان است.
- (۲) نسبت به موضوع اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند.
- (۳) نسبت به ناشناخته‌ها آگاهی و شناخت پیدا می‌کند.
- (۴) تدوین فرضیه برای او سهل و آسان می‌شود.

۷۴- با در نظر گرفتن پرسش‌های کلیدی جغرافیا، کدام یک از موارد زیر با عبارت ذکر شده در پرانتز هم خوانی ندارد؟

- (۱) از میان رفتن باتلاق‌ها از عوامل بروز بحران ریگردها است (چرا؟)
- (۲) بحران ریگردها، کشورهای زیادی در منطقه از جمله ایران و ترکیه را درگیر کرده است (کجا؟)
- (۳) سدسازی‌های مکرر بر روی رود کارون موجب خشک شدن تالاب‌ها و تشدید این بحران شده است (چه کسی؟)
- (۴) تعداد ذرات ریگرد و غبار در هوا، برخی مواقع به چند برابر بیش از حد مجاز می‌رسد (چه چیز؟)

۷۵- کدام گزینه از دلایل اهمیت خلیج فارس نیست؟

- (۱) تبدیل شدن به کانون مهم ثروت جهان به دلیل درآمدهای ناشی از فروش نفت
- (۲) وجود ذخایر عظیم نفتی و گازی فراوان در خلیج فارس
- (۳) نقش ارتباطی بین قاره آسیا، اروپا و آمریکا و زنجیره حمل نفت
- (۴) قرار گرفتن در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام

۷۶- کدام گزینه، مقایسه درستی از انواع مرزهای ایران را ارائه می‌دهد؟

- (۱) مرزهای خشکی، کوتاه‌تر از مرزهای آبی هستند.
- (۲) مرزهای رودخانه‌ای، طولانی‌تر از مرزهای خشکی هستند.
- (۳) طول مرزهای دریایی و رودخانه‌ای، جمعاً بیشتر از مرزهای خشکی است.
- (۴) طول مرزهای خشکی و دریایی، برابر و مجموع آن‌ها بیشتر از مرزهای رودخانه‌ای است.

۷۷- نتیجه برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا در کشور ما چه بوده است؟

- (۱) ایجاد قله‌های آتش فشاننی تفتان و دماوند
- (۲) تشکیل رشته کوه زاگرس
- (۳) شکل گیری ارتفاعات البرز
- (۴) به وجود آمدن کوه‌های آذرین

۷۸- کدام گزینه با پیدایش دشت کاکان در فارس مطابقت دارد؟

- (۱) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست
- (۲) هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها
- (۳) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین
- (۴) مربوط به دوران زمین شناسی بسیار قدیم و فرسایش بادی

۷۹- کدام گزینه از ویژگی‌های «توده هوای سودانی» است؟

- (۱) گاهی در دوره سرد سال، رطوبت دریای مدیترانه را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
- (۲) گاهی در دوره سرد سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
- (۳) برخی سال‌ها در دوره گرم سال، رطوبت دریای مدیترانه را به کشور ما می‌آورد و باعث باران‌های سیلابی می‌شود.
- (۴) برخی سال‌ها در دوره گرم سال، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث باران‌های سیلابی می‌شود.

۸۰- هریک از عبارت‌های زیر به ترتیب ویژگی کدام نوع آب‌وهوا است؟

- تبخیر و تعرق زیاد
- رطوبت نسبی بالا
- اختلاف شدید دما

- (۱) شرجی - گرم و خشک - کوهستانی
- (۲) گرم و خشک - شرجی - گرم و خشک
- (۳) گرم و خشک - خزری - شرجی
- (۴) کوهستانی - خزری - شرجی

۸۱- قضیه‌های «بر هیچ درخت، از این ثمر نیست.» و «بعضی درختان، همیشه سبز هستند.» به ترتیب چه سوری دارند؟

- (۱) جزئی - کلی (۲) جزئی - جزئی (۳) کلی - کلی (۴) کلی - جزئی

۸۲- در متن زیر چه نوع استدلالی به کار رفته است؟

«متوجه شدم که همسایه جدید ما صبح روز شنبه هفته پیش ساعت هفت، از خانه خود خارج شد و از مقابل در خانه ما عبور کرد و از مغازه سر کوچه پنیر خرید؛ روز یکشنبه هم ساعت هفت صبح مثل کار روز قبلیش را تکرار کرد و روزهای دیگر هفته هم مثل همان کار را تکرار کرد. پس هر وقت همسایه ما مثل روزهای قبل، صبح ساعت هفت از خانه‌اش خارج شده و از در خانه ما عبور کند، قصد خرید پنیر از مغازه سر کوچه را دارد.»

- (۱) استدلال قیاسی (۲) استدلال تمثیلی
(۳) استدلال تعمیمی (۴) استنتاج بهترین تبیین

۸۳- کدام گزینه یک قضیه شخصی است؟

- (۱) انسان در پس زبانش پنهان است.
(۲) مسلمان به این معتقد است که حضرت محمد ﷺ آخرین فرستاده خدا است.
(۳) مجموعه اعداد طبیعی، دربردارنده مجموعه اعداد فرد و مجموعه اعداد زوج است.
(۴) درختان خانه ما که امسال کم میوه داده بودند، بر اثر صاعقه، همان میوه‌های کم را هم از دست دادند.

۸۴- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) به محمول یک قضیه حملی، در ادبیات، مسند می‌گویند.
(۲) قضیه حملی به دو قسم شخصی و محصوره تقسیم می‌شود.
(۳) در یک قضیه حملی، موضوع و محمول را به هم نسبت می‌دهند.
(۴) در قضیه شرطی به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم می‌شود.

۸۵- معیار قوت و ضعف یک استدلال تمثیلی چیست؟

- (۱) کم و زیادی جهات تشابه
(۲) مقایسه آن با استدلال تعمیمی
(۳) کامل و ناقص ذکر شدن شباهت‌ها
(۴) قطعیت یا عدم قطعیت در نتیجه‌گیری

۸۶- تعریف زیر ممکن است کدام یک از شرایط تعریف صحیح را نداشته باشد؟

«دیزی: نوعی آبگوشت که در ظرفی مخصوص پخته می‌شود.»

- (۱) جامع بودن (۲) مانع بودن (۳) واضح بودن (۴) دوری نبودن

۸۷- کدام عبارت، یک «قضیه» نیست؟

- (۱) عجب علمی است علم هیئت عشق.
(۲) علم عشق، در دفتر نباشد.
(۳) مرا معلم عشق تو شاعری آموخت.
(۴) عالم علم نیست عالم عشق.

۸۸- موضوع در قضیه «به‌عنوان خدمتکار به خانه آن‌ها رفتم» و محمول در قضیه «آن‌ها بر سر هر موضوع کوچکی جنگ می‌کنند» به ترتیب کدام است؟

- (۱) به‌عنوان خدمتکار - بر سر هر موضوع کوچکی
(۲) من - جنگ‌کننده بر سر هر موضوع کوچک
(۳) من - بر سر هر موضوع کوچکی
(۴) به‌عنوان خدمتکار - جنگ‌کننده بر سر هر موضوع کوچک

۸۹- علت ضعف استدلال زیر چیست؟

«این واکسن، عوارض زود هنگام ندارد، زیرا ما بر اساس قرعه‌کشی، صدها نفر از افراد میان‌سالی که آن را تزریق کرده بودند، انتخاب و تا چند ماه سلامت عمومی آن‌ها را رصد کردیم و هیچ عوارضی مشاهده نشد.»

- (۱) نمونه‌ها متفاوت و تصادفی نیستند.
(۲) تعداد نمونه‌ها نسبت به کل، کافی نیستند.
(۳) حمایت مقدمات از نتیجه ضروری نیست.
(۴) نمونه‌ها بیان‌گر همه طیف‌ها نیستند.

۹۰- در کدام گزینه به ترتیب شیوه درست تعاریف «لغوی»، «مصادقی» و «مفهومی» می تواند مطرح شده باشد؟

- (۱) نشان دادن آن لغت - نشان دادن تصویر - بیان وجه اشتراک و افتراق آن با دیگر مفاهیم
- (۲) تشریح نحوه شکل گیری واژه - نشان دادن یک نمونه - بیان اوصاف مفهوم
- (۳) ذکر الفاظ مترادف - ذکر شباهت ها و تفاوت ها - ذکر مفاهیم عام و خاص
- (۴) بیان معنای لفظ - آوردن مصداق - نشان دادن شباهت مفهوم با مفاهیم دیگر

۹۱- رابطه بین مفاهیم کدام گزینه با سایرین متفاوت است؟

- (۱) غیرگاز - طلا
- (۲) غیرفلز - غیرطلا
- (۳) غیرمس - طلا
- (۴) غیرنقره - غیرطلا

۹۲- کدام گزینه دارای مغالطه «ابهام در مرجع ضمیر» است؟

- (۱) سیمین به کمک یکی از برادرانش سامان چمدان ستاره را از فرودگاه به منزل خواهرش که تنها فامیلش بود، برد.
- (۲) سیمین داخل منزل شد و سامان در خودروی سیمین نشست، دستی بر سرش کشید و به سرعت حرکت کرد.
- (۳) سامان مدتی بعد از اینکه از طریق دوستش رضا با این کتاب آشنا شد، آن را مناسب دید و تا آخر خواند.
- (۴) سیمین و ستاره چند ساعت با هم درباره سامان صحبت کردند و نهایتاً قرار شد یک قرارداد دوطرفه تنظیم کند.

۹۳- کدام گزینه تحلیل مناسب تری در خصوص عبارت زیر در حیطة کاربرد منطق ارائه می دهد؟

- «معمولاً نشریات مختلف، در بسیاری از مطالب خود، استدلال هایی را به نفع عقاید مورد نظرشان مطرح می کنند.»
- (۱) چون بیشتر این استدلال ها نادرست هستند، نباید به آن ها اعتماد کرد.
  - (۲) بنابراین نویسندگان این مطالب با بخش استدلال منطق آشنا هستند.
  - (۳) ممکن است عمدی یا غیرعمدی، در این استدلال ها سفسطه رخ داده باشد.
  - (۴) نویسندگان این مطالب بی آنکه سوءنیت داشته باشند، دچار مغالطه شده اند.

۹۴- در طبقه بندی مفاهیم، فقط از مفاهیمی که با یکدیگر، نسبت «عام و خاص مطلق» یا «تباین» دارند استفاده می کنیم؛ زیرا .....

- (۱) برای دسته بندی مفاهیم، باید از مفهوم عام آغاز کنیم و به مفهوم خاص برسیم.
- (۲) می خواهیم مفاهیم را بر اساس وجوه اشتراک و افتراقشان دسته بندی کنیم.
- (۳) اقسام مختلف یک مفهوم در هر طبقه، نباید با هم مصداق مشترک داشته باشند.
- (۴) با استفاده از نسبت های چهارگانه می توان همه مفاهیم را دسته بندی کرد.

۹۵- در کدام گزینه همه انواع دلالت ها در کلمات یا عبارات مشخص شده، وجود دارند؟

- (۱) او مثل دریا بزرگ بود - باند دستم به خاطر شکستگی است - اداره با خاطیان پرونده برخورد کرد.
- (۲) مربی: نفس تیمشان را بگیرد - ماشین شارژی برادرم شکست - در این مورد بدجوری سرمان کلاه رفت.
- (۳) این ماشین کاملاً رنگ شده - کشور ایران روی گسل زلزله قرار دارد - برای آن ها مشتمان باز شده است.
- (۴) برای خرید ماهی عید می رویم - مدیر مدرسه تماس گرفت - همه فامیل در مهمانی حاضر بودند.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

اقتصاد

اقتصاد: از ابتدای درس ۱ تا انتهای درس ۷ (صفحه ۸۰ تا ۸۰)

۹۶- چه تعداد از عبارات زیر صحیح می باشد؟

- (الف) یکی از صفات مشترک کارآفرینان موفق، پرنگیزه بودن است. این صفت بدین معناست که آن ها: «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.»
- (ب) در محاسبه میزان سود، باید از اجاره پرداختی سرمایه های فیزیکی مثل تراکتور صرف نظر کرد؛ زیرا تنها باید حقوق پرداختی به راننده آن مدنظر قرار گیرد.
- (ج) یکی از راه های دوری از زیان در کسب و کار، جلوگیری از ریخت و پاش های اضافی است؛ مانند کاهش تعداد نیروهای متخصص که حقوق بالایی دریافت می نمایند.
- (د) سهام داران یک شرکت، از آنجایی که به مقدار سهامشان مالکیت نسبی شرکت را پیدا می کنند، باید علاوه بر سود، در زیان و مسئولیت های شرکت نیز سهیم باشند.

(۴) ۱ مورد

(۳) ۲ مورد

(۲) ۴ مورد

(۱) ۳ مورد

۹۷- اگر جدول زیر مربوط به یک بنگاه فرضی باشد، عملکرد سالیانه این بنگاه اقتصادی به چه صورت است؟

۲۷۰۰	تعداد محصول فروخته شده	(۱) ۳۹۸ میلیون تومان سود
۵۰۰,۰۰۰ تومان	قیمت هر محصول	
۱۸	تعداد کارمندان	(۲) ۹۸ میلیون تومان ضرر
۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان	مجموع حقوق سالیانه کارمندان	
۳۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان	خرید مواد اولیه ماهانه	(۳) ۹۸ میلیون تومان سود
۱۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	اجاره‌بهای ماهانه بنگاه	
۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان	هزینه تجهیزیه دختر مدیرعامل	(۴) ۳۹۸ میلیون تومان ضرر

۹۸- در یک بحث اقتصادی که بین اعضای خانواده مینا شکل گرفته است، هریک از اعضای خانواده نظر خود را در مورد انواع کسب‌وکار بیان کرده‌اند و از مینا به‌عنوان دانش‌آموز رشته علوم انسانی خواسته‌اند که بگوید کدام نظر درست است. به‌نظر شما مینا باید نظر چه کسی را انتخاب کند؟ «دایی مهدی: بهترین مزیت کسب‌وکارهای شرکت از بین رفتن یا مساعدتر شدن مشکل تأمین سرمایه مالی است؛ همچنین در این کسب‌وکار مسئولیت شرکت در دعاوی و بدهی‌ها نامحدود است؛ اگرچه تقسیم سود می‌تواند انگیزه لازم برای راه‌اندازی این نوع کسب‌وکار را کم‌رنگ‌تر کند. مادر: کسب‌وکار شخصی، خوب است، اما آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری در آن دیده نمی‌شود چراکه فرد در برابر بدهی‌ها مسئولیتی نامحدود دارد. مشکل تأمین مالی نیز وجود ندارد چراکه فرد می‌تواند از پس‌انداز شخصی یا قرض از دوستان کمک بگیرد. پدر: بار سنگین مسئولیت از معایب کسب‌وکارهای شخصی محسوب می‌شود، اما در کسب‌وکارهای شرکت نیز مسئولیت شرکتی را شرکت در دعاوی و بدهی‌ها محدود است. در مقابل در کسب‌وکارهای شخصی منافع مالیاتی بیشتر است، اما در کسب‌وکارهای شرکت نیز تقسیم بار مسئولیت می‌تواند برای تولیدکننده امتیاز باشد.

خاله زهرا: در کسب‌وکار شرکت برخی هزینه‌های راه‌اندازی مثل مشاوره حقوقی وجود دارد، اما در کسب‌وکار شخصی، راه‌اندازی آن بسیار دشوار است، اگرچه مالکیت کامل سود و آزادی عمل کامل تولیدکننده برای کارآفرینان مزیت محسوب می‌شود.»

(۱) دایی مهدی (۲) مادر (۳) پدر (۴) خاله زهرا

۹۹- کدام گزینه مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(الف) از بین انواع کسب‌وکار، کدام مورد از منافع مالیاتی برخوردار است؟ (فقط یک‌بار مالیات بر درآمد می‌دهد).

(ب) در رابطه با «مؤسسات غیرانتفاعی» کدام گزینه درست است؟

(ج) تخصص‌گرایی از مزایای کدام کسب‌وکار به‌شمار می‌رود؟

(۱) الف) کسب‌وکار شخصی

(ب) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور شکل گرفته است و همه این مأموریت‌ها زمینه انسانی و اجتماعی دارند؛ محدوده عمل آن‌ها نیز گاهی محلی و اغلب ملی است.

(ج) شرکت (سهامی)

(۲) الف) شرکت

(ب) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی اجتماعی است که برای انجام مأموریتی با هدف تجاری در سطح جامعه شکل گرفته است و همه این مأموریت‌ها زمینه اجتماعی و اقتصادی دارند؛ محدوده عمل آن‌ها نیز محلی، ملی و یا حتی جهانی می‌باشد.

(ج) کسب‌وکار شخصی

(۳) الف) کسب‌وکار شخصی

(ب) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور و غیرتجاری شکل گرفته است و اغلب این مأموریت‌ها زمینه انسانی و اجتماعی دارند؛ محدوده عمل آن‌ها نیز گاهی محلی و ملی و حتی جهانی می‌باشد.

(ج) شرکت (سهامی)

(۴) الف) شرکت

(ب) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور شکل گرفته است و اغلب این مأموریت‌ها زمینه انسانی و اجتماعی دارند؛ محدوده عمل آن‌ها نیز گاهی محلی و اغلب ملی و جهانی است.

(ج) کسب‌وکار شخصی

محل انجام محاسبات:

۱۰۰- آقای قریشی با یک سرمایه معین تصمیم به راه اندازی یک کسب و کار شخصی دارد، او می تواند یکی از فعالیت های زیر را بر اساس تصمیم گیری منطقی انتخاب کند:

- تولید چراغ خواب تزئینی با درآمد ۵۰۰ میلیون تومان و هزینه های برابر با ۲۸۰ میلیون تومان
- تولید صنایع دستی خاتم کاری با درآمد ۶۰۰ میلیون تومان و هزینه های برابر با ۱۰۰ میلیون تومان
- تولید تخت و کمد چوبی نوجوان با درآمد ۷۵۰ میلیون تومان و هزینه های برابر با ۴۰۰ میلیون تومان

اگر او ابتدا به اشتباه پول خود را در بازار بورس سرمایه گذاری کرده باشد و پس از دو ماه با ۱۰۰ میلیون تومان زیان، اقدام به راه اندازی یک کسب و کار از بین فعالیت های بالا کند، در این صورت کدام گزینه در رابطه با عملکرد و تصمیم گیری این فرد درست می باشد؟

- (۱) هزینه فرصت انتخاب او برابر است با ۳۵۰ میلیون تومان که در ازای سود ۵۰۰ میلیونی انتخاب خود از آن صرف نظر کرده است.
- (۲) هزینه فرصت انتخاب او برابر است با ۲۰۰ میلیون تومان مجموع سود از دست رفته انتخاب دومش و زبانی که در بورس کرده است.
- (۳) هزینه فرصت انتخاب او برابر است با ۱۳۰ میلیون تومان تفاوت گزینه دوم که از دست رفته، به علاوه ۱۰۰ میلیون تومان زیان که از فعالیت در بورس ایجاد شده است.
- (۴) عایدی انتخاب او برابر است با ۵۰۰ میلیون تومان سود حاصل از سومین گزینه اش و هزینه فرصت او برابر است با ۶۷۰ میلیون تومان مجموع دو انتخاب دیگر و همچنین زبانی که از شرکت در بورس ایجاد شده است.

۱۰۱- پاسخ درست و کامل پرسش های زیر در کدام گزینه دیده می شود؟

(الف) اینکه «جنس ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را بر جنس ۸۰ هزار تومانی ترجیح می دهیم.» به کدام یک از علت های «تصمیم گیری غیر منطقی» اشاره دارد؟

(ب) بالاترین نقطه در خط عمودی «قید بودجه» و راست ترین نقطه در خط افقی، نشان دهنده نقطه ای است که .....

(ج) اینکه حداقل بیش از یک کالا بتوان در دسترس مردم قرار داد، بدون آنکه کالاهای دیگر کاهش پیدا کنند، به وضعیت ..... اقتصاد اشاره دارد.

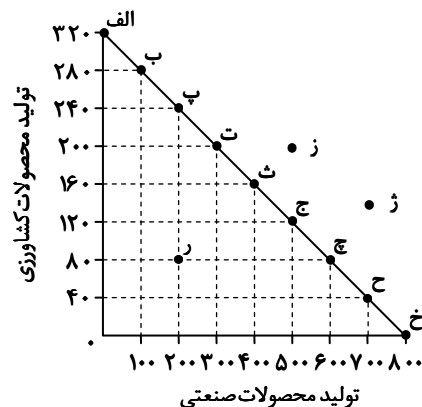
- (۱) (الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
- (ب) با بودجه حاضر صرفاً یک کالا را به بیشترین تعداد ممکن خریداری می کنیم.
- (ج) ناکارایی
- (۲) (الف) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری
- (ب) با بودجه حاضر صرفاً یک کالا را به بیشترین تعداد ممکن خریداری می کنیم.
- (ج) ناکارایی
- (۳) (الف) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری
- (ب) تعادلی منطقی بین گزینه های پیش رو برقرار شده است.
- (ج) کارایی
- (۴) (الف) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
- (ب) تعادلی منطقی بین گزینه های پیش رو برقرار شده است.
- (ج) کارایی

۱۰۲- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست پرسش ها، با توجه به منحنی PPF زیر است؟

(الف) حرکت از نقطه «ت» به نقطه «ج» مستلزم چه تعداد هزینه فرصت از چه نوع کالایی است؟

(ب) در نقطه «ر» چه تعدادی از محصولات صنعتی به دلیل ناکارایی تولید نمی شود؟

(ج) لازمه دستیابی به نقطه «ز» یا «ژ» چیست؟

(ب) ۸۰۰ عدد

(۱) (الف) ۱۴۰ عدد از محصولات صنعتی

(ج) تلاش برای دستیابی به کارایی

(ب) ۸۰۰ عدد

(۲) (الف) ۱۴۰ عدد از محصولات صنعتی

(ج) افزایش منابع تولید

(ب) ۴۰۰ عدد

(۳) (الف) ۱۲۰ عدد از محصولات کشاورزی

(ج) افزایش منابع تولید

(ب) ۴۰۰ عدد

(۴) (الف) ۱۲۰ عدد از محصولات کشاورزی

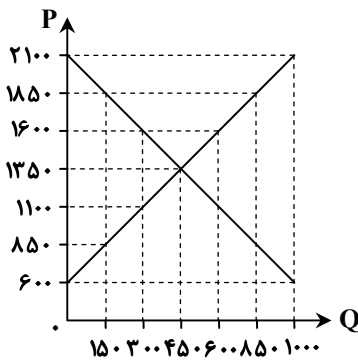
(ج) تلاش برای دستیابی به کارایی

محل انجام محاسبات:

۱۰۳- کدام گزینه به پرسش‌های زیر پاسخ درست می‌دهد؟

- (الف) با توجه به علم اقتصاد، چرا می‌توانیم بگوییم که هیچ چیز مجانی‌ای وجود ندارد؟
 (ب) کدام مورد یکی از راه‌های سیاست‌گذاران برای کاهش مصرف کالاهای مضر است؟
 (ج) کدام مورد به دلیل روی آوردن کشورها به «تجارت بین‌الملل» اشاره دارد؟
 (۱) الف) زیرا بسیار کم پیش می‌آید که عرضه‌کنندگان از تقاضاکنندگان، پولی دریافت نکنند و از سود خود صرف‌نظر کنند.
 (ب) آگاه‌سازی مردم از زیان‌های این نوع کالاها
 (ج) معاهدات بین‌المللی - یکسان نبودن عوامل تولید در کشورها - تفاوت‌های آب‌وهوایی
 (۲) الف) زیرا اگرچه برخی از کالاها برای افراد رایگان است، معمولاً برای تولیدشان زمان صرف شده و هزینه فرصتی برای جامعه دارد.
 (ب) آگاه‌سازی مردم از زیان‌های این نوع کالاها
 (ج) تفاوت‌های آب‌وهوایی - معاهدات بین‌المللی - برابری کشورها در برخورداری از منابع تولید
 (۳) الف) زیرا بسیار کم پیش می‌آید که عرضه‌کنندگان از تقاضاکنندگان، پولی دریافت نکنند و از سود خود صرف‌نظر کنند.
 (ب) افزایش قیمت کالا از طریق وضع مالیات
 (ج) برابری کشورها در برخورداری از منابع تولید - یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری - تفاوت‌های اقلیمی
 (۴) الف) زیرا اگرچه برخی از کالاها برای افراد رایگان است، معمولاً برای تولیدشان زمان صرف شده و هزینه فرصتی برای جامعه دارد.
 (ب) افزایش قیمت کالا از طریق وضع مالیات
 (ج) یکسان نبودن عوامل تولید در کشورها - تفاوت‌های اقلیمی - یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری

۱۰۴- با توجه به منحنی عرضه و تقاضای ارائه‌شده به سوالات زیر پاسخ دهید.

(الف) در سطح قیمت ۱,۸۵۰ هزار تومان، بازار با چه شرایطی مواجه است؟

(ب) در کدام قیمت، تولیدکننده نمی‌تواند تمام کالاهای تولیدی خود را به فروش برساند؟

(ج) میزان درآمد تولیدکننده در سطح قیمت ۱,۶۰۰ چقدر خواهد بود؟

- (۱) الف) ۱۵۰ واحد کمبود عرضه
 (ب) قیمت تعادلی و تمام قیمت‌های بالاتر از آن
 (ج) ۴۸۰,۰۰۰ تومان
 (۲) الف) ۱۵۰ واحد مازاد تقاضا
 (ب) قیمت تعادلی و تمام قیمت‌های بالاتر از آن
 (ج) ۹۶۰,۰۰۰ تومان
 (۳) الف) ۷۰۰ واحد مازاد عرضه
 (ب) تمام قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی
 (ج) ۹۶۰,۰۰۰ تومان
 (۴) الف) ۷۰۰ واحد کمبود تقاضا
 (ب) تمام قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی
 (ج) ۴۸۰,۰۰۰ تومان

۱۰۵- پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) در رابطه با واقعیت کدام عبارت نادرست است؟

(ب) کدام مورد مثالی برای «بازار انحصاری» است و دولت در کدام بازار خریدار به‌شمار می‌رود؟

(ج) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد مصرف کالا، از چه عواملی تأثیر نمی‌پذیرد؟

- (۱) الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل فزونی تقاضا بر عرضه، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.
 (ب) تولید و فروش برق - فقط بازار کالا و خدمات
 (ج) هزینه تولید
 (۲) الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل فزونی عرضه بر تقاضا، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.
 (ب) شرکت‌های خودرویی - هم بازار کالا و خدمات و هم بازار عوامل تولید
 (ج) هزینه تولید
 (۳) الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل فزونی عرضه بر تقاضا، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.
 (ب) آثار هنری - فروش فرآورده‌های نفتی - فقط بازار کالا و خدمات
 (ج) قیمت دیگر کالاها
 (۴) الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل فزونی تقاضا بر عرضه، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.
 (ب) فروش فرآورده‌های نفتی - هم بازار کالا و خدمات و هم بازار عوامل تولید
 (ج) قیمت دیگر کالاها

محل انجام محاسبات:

۱۰۶- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) «آقای حضرتی به‌عنوان یک شهروند و فعال اقتصادی متعهد، قبل از زمان سررسید اقدام به پرداخت عوارض درج‌شده در قبض‌های شهرداری می‌کند.» در رابطه با این توضیحات عبارت درست کدام است؟

ب) جایگاه دولت در «جریان چرخشی درآمد» چگونه است؟

۱) الف) عوارض خدماتی که به‌عنوان مالیات غیرمستقیم و بابت خدمات ارائه‌شده توسط دولت از شهروندان دریافت می‌شود.

ب) دولت هم به خرید عوامل تولید برای ایفای نقش خود در جهت تولید برخی کالاها و خدمات اقدام می‌کند و هم به خرید کالا و خدمات در این چرخه، از طرفی نیز با دریافت مالیات از دو گروه اصلی بازیگران اقتصادی و پرداخت یارانه به آن‌ها نقش کنترلی خود را ایفا می‌کند.

۲) الف) عوارض گمرکی به‌عنوان درآمد شهرداری و به‌منظور دریافت غیرمستقیم بهای خدمات گمرکی و شهری از فعالان عرصه اقتصادی به‌طور مستقیم دریافت می‌شود.

ب) دولت به‌عنوان ناظر بر عملکرد فعالان اقتصادی، با تعیین میزان مالیات و دریافت آن‌ها از بنگاه‌ها، نقشی مهم در کاهش نابرابری‌های اقتصادی ایفا می‌کند.

۳) الف) عوارض خدماتی است که به‌عنوان مالیات غیرمستقیم و بابت خدمات ارائه‌شده دولت از شهروندان دریافت می‌شود.

ب) دولت به‌عنوان تأمین‌کننده اصلی مواد اولیه و مواد خام نقش آسان‌سازی فعالیت تولیدکنندگان را به عهده دارد و از طرفی با پرداخت یارانه شرایط اقتصادی جامعه را کنترل کرده و مانع افزایش فقر می‌شود.

۴) الف) عوارض گمرکی است که به‌عنوان درآمد شهرداری و به‌منظور دریافت غیرمستقیم بهای خدمات گمرکی و شهری از فعالان عرصه اقتصادی به‌طور مستقیم دریافت می‌شود.

ب) دولت به‌عنوان یک نهاد امنیتی با تولید و تأمین برخی کالاها و خدمات خاص نظیر امنیت و تولید سلاح‌های نظامی با هدف ایجاد نظم و امنیت داخلی، اطمینان اعضای جامعه را جلب کرده و فرایندهای اقتصادی را به‌سمت‌وسوی موردنظر خود هدایت می‌کند.

۱۰۷- کدام یک از گزاره‌های زیر درست می‌باشد؟

الف) هدف اصلی از مالیات این است که درآمد دولت را تا حدی بالا ببرد که عملکرد دولت مؤثر واقع شود.

ب) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر درآمد است که از هرکدام از انواع درآمد جداگانه دریافت می‌شود.

ج) وظیفه قانونی پرداخت مالیات بر مصرف، به‌عهده مصرف‌کنندگان نهایی کالاهای خاص است.

د) مالیات بر ارزش‌افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش داده و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

ه) در مالیات مستقیم و غیرمستقیم، مبلغی به‌عنوان مالیات، جداگانه از قیمت کالا، از مشتری گرفته می‌شود.

۱) «ب»، «د»، «ه»

۲) «الف»، «ج»، «ه»

۳) «الف»، «د»

۴) «ب»، «ج»

۱۰۸- کدام گزینه حاوی پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف) زمانی می‌توانیم بگویم کشوری به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شده است که: .....

ب) رابطه بین جنگ‌های تجاری و تحریم‌های اقتصادی با اصول مزیت‌های اقتصادی، در کدام عبارت به‌درستی بیان شده است؟

۱) الف) با تمرکز بر اصل مزیت مطلق، منابع و امکانات محدود کشور را به تولید کالاهایی که صرفاً در آن‌ها مزیت نسبی دارد اختصاص ندهد- به تولید کالاهای راهبردی نظیر اسلحه و جنگ‌افزارهایی برای مقابله با جنگ‌های اقتصادی بپردازد.

ب) کشوری که با تمرکز بر اصل مزیت مطلق و نسبی قادر به تولید انبوه کالاهای باکیفیت باشد، در شرایط ضروری می‌تواند از این امتیاز برای پیروزی بر دشمنان خود در برابر جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی به‌طور مطلوب استفاده کند.

۲) الف) تک‌محصولی نباشد- از بازارهای مختلف، کالاهای وارداتی را تأمین کند- کالاهای خود را به بازارهای مختلف و گوناگون صادر کند- به علم، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه ویژه داشته باشد- از طریق خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، نیازهای مهم و اساسی کشور را در داخل تأمین کند.

ب) تمرکز صرف بر تولید محصولاتی که در آن‌ها دارای مزیت مطلق یا نسبی هستیم موجب تک‌محصولی شدن کشور می‌شود و اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر در برابر جنگ‌های اقتصادی سایر کشورها ایجاد خواهد کرد.

۳) الف) با رعایت اصول مزیت مطلق، مزیت نسبی و مزیت‌های اقتصادی تمام منابع و امکانات تولیدی خود را در جهت تولید کالایی به‌کار گیرد که در جهان بالاترین قیمت و بهترین کیفیت را دارا باشد و از این جهت نسبت به سایر کشورها ممتاز قرار گیرد.

ب) با رعایت این اصول و تولید بیشتر کالاهای باکیفیت، سطح رفاه عمومی در جهان افزایش یافته و امکان کاهش جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی بین کشورها فراهم می‌آید و یک اتحاد و تعاون همه‌جانبه در کل جهان شکل می‌گیرد- به تولید نیازهای اساسی در داخل اهتمام ورزد.

۴) الف) تمام نیازهای جامعه خود را در داخل کشور تولید و تأمین کند- وابستگی اقتصادی خود را با سایر کشورها از بین ببرد و دست به خودکفایی همه‌جانبه بزند- منابع و امکانات اصلی کشور را در مزیت‌های مطلق خود متمرکز کند- با دستیابی کامل به استقلال اقتصادی راه‌دخالت‌های نظامی و سیاسی کشورهای دیگر را مسدود کند.

ب) برای جلوگیری از تحریم‌های اقتصادی و مقابله با جنگ‌های اقتصادی، هر کشوری باید تمام منابع و امکانات خود را در تولید کالاهای راهبردی نظیر انرژی، مواد غذایی و امنیت به‌کار گیرد، زیرا این کالاها، ابزارهایی برای جنگ اقتصادی و ایجاد مشکل از طرف دشمنان اقتصادی می‌باشند.

۱۰۹- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

- (الف) به ترتیب «قراردادی غیررسمی بین ۲۳ کشور» و «تشکیل در سال ۱۹۴۴» مربوط به کدام قرارداد یا معاهده اقتصادی می‌باشند؟
 (ب) در رابطه با یکی از مفاهیم مزیت اقتصادی (مزیت مطلق و مزیت نسبی)، کدام عبارت کاملاً درست است؟
 (ج) پیامد رعایت اصول مزیت‌های اقتصادی در کدام عبارت به درستی عنوان نشده است؟

(۱) الف) نفتا- سازمان دائمی تجارت جهانی

(ب) کشوری که مزیت نسبی ندارد، برای جلوگیری از بیکاری عوامل تولیدی خود، باید بین سایر کالاهایی که امکان تولید دارد، یکی را تولید کرده و اصطلاحاً از مزیت مطلق تولید آن بهره ببرد.

(ج) با تولید محصولات بیشتر و باکیفیت‌تر، رفاه جامعه افزایش می‌یابد.

(۲) الف) گات- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل

(ب) کشوری که مزیت مطلق ندارد، برای جلوگیری از بیکاری عوامل تولیدی خود باید بین سایر کالاهایی که امکان تولید دارد، یکی را که نسبت به بقیه دارای مزیت نسبی است تولید کند.

(ج) از هدر رفتن منابع و امکانات محدود و کمیاب جلوگیری می‌شود.

(۳) الف) نفتا- سازمان دائمی تجارت جهانی

(ب) کشوری که مزیت نسبی ندارد، برای جلوگیری از بیکاری عوامل تولیدی خود، باید بین سایر کالاهایی که امکان تولید دارد، یکی را تولید کرده و اصطلاحاً از مزیت مطلق تولید آن بهره ببرد.

(ج) با افزایش حجم صادرات، امکان دستیابی به بازارهای فروش بزرگ‌تر و نیز رقابت با سایر تولیدکنندگان فراهم می‌آید.

(۴) الف) گات- برتن وودز

(ب) کشوری که مزیت مطلق ندارد، برای جلوگیری از بیکاری عوامل تولیدی خود باید بین سایر کالاهایی که امکان تولید دارد، یکی را که نسبت به بقیه دارای مزیت نسبی است تولید کند.

(ج) از وضعیت تک‌محصولی بودن فاصله گرفته و با تولید کالاهایی که فاقد مزیت هستند، به سمت تخصصی شدن (در آینده) گام برمی‌دارد.

۱۱۰- جدول زیر مراحل تولید یک دست مبلمان چوبی را نشان می‌دهد. در هر مرحله، قیمت محصول در جدول زیر نشان داده شده است. اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده، ۸ درصد باشد؛

مرحله	فرایند تولید	قیمت محصول
اول	قطع درختان و تهیه الوار	۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان
دوم	برش الوارها به میزان لازم	۳,۳۰۰,۰۰۰ تومان
سوم	رنگ آمیزی قطعات چوب	۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان
چهارم	رویه کوبی مبلی	۶,۸۰۰,۰۰۰ تومان
پنجم	قیمت هر دست مبلی در نمایشگاه مبلمان	۷,۴۰۰,۰۰۰ تومان

(الف) «ارزش افزوده ایجاد شده» در مرحله اول و سوم چقدر است؟

(ب) «مالیات بر ارزش افزوده خالص پرداخت شده» در مرحله چهارم برابر با چه عددی است؟

(ج) «مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده» فرایند تولید چقدر است؟

(الف) ۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان - ۷۰۰,۰۰۰ تومان	(ب) ۳۱۲,۰۰۰ تومان	(ج) ۷۴۰,۰۰۰ تومان
(الف) ۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان - ۷۰۰,۰۰۰ تومان	(ب) ۲۲۴,۰۰۰ تومان	(ج) ۵۹۲,۰۰۰ تومان
(الف) ۱,۳۰۰,۰۰۰ تومان - ۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان	(ب) ۲۲۴,۰۰۰ تومان	(ج) ۷۴۰,۰۰۰ تومان
(الف) ۱,۳۰۰,۰۰۰ تومان - ۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان	(ب) ۳۱۲,۰۰۰ تومان	(ج) ۵۹۲,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات:

اسامی هیأت علمی آزمون‌های ویژه دانش‌آموزان دهم و یازدهم گروه علوم انسانی

مدیرگروه	عنوان درس	مسئول درس	طراحان	دستیار مسئول درس
سید امیرمحمد سید شاکری علی اکبر آخوندی	ریاضی و آمار	مهدی مجدآرا	علیرضا صحرایی- حسین افسری	حسین اسدزاده مهدی پوررضایی
	علوم و فنون ادبی	محمد رضا پیرو	هادی قورزایی- مینا پژنگ محمد رضا پیرو- امیرعلی مهرآبادی	حسنا محمدی
	جامعه‌شناسی	الهام رضایی	علیرضا مختاری- الهام رضایی- بهزاد اندرز آزاده میرزایی- الهام میرزایی	فاطمه صفری
	روان‌شناسی	سیده ضحی سکاکی	سیده ضحی سکاکی- حمیدرضا توکلی - نگین تربتی	حسین اصفهانی
	عربی	پویا رضاداد کیارش پورمهدی	ولی برجی- محسن آهوپی- حمیدرضا قائدامینی آریا ذوقی- سیدمحسن ماهینی	-
	تاریخ	مهسا اصغری	نسیم فلاحی نژاد- مریم صالحی	ثنا کاشیان
	جغرافیا	الناز گنج‌کار	فرناز نصیری- زهره قموشی- الناز گنج‌کار	الهه ریاحی نسب
	فلسفه و منطق	سعید رحیمیان	محسن انصاری- فاطمه شریف‌زاده محمدحسین خدام- اکرم یاسری	منصور کاظم‌بیگی محمدحسین خدام
	اقتصاد	امیر محمدبیگی	میترا چینی‌ساز- آیدانا رستمی- طاهره کریمی علی محسنی- محمدرضا مبارکی- آرش بدری	محمد رضا مبارکی

مدیر واحد آموزش تخصصی: محمد رضا محمد هاشمی

معاون تولید محتوا: علی الفتی